

Zápis

z obhajoby disertační práce **Mgr. Filipa Tomáše**

konané dne **15. září 2011**

téma práce: „**Holokaust jako fikce**“

přítomní: Prof. PhDr. Vladimír Svatoň, CSc. (předseda komise)
Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc. (oponent)
Prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc. (školitel)
Doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.
PhDr. Michael Špirit, Ph.D. (oponent)
Prof. PhDr. Vladimír Papoušek, CSc.
Doc. PhDr. Michael Bauer, Ph.D.

1. Předseda komise prof. Svatoň zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta.
2. Školitel představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho disertační prací.
3. Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Hlavními body jeho vystoupení byly následující:
 - metodologickým východiskem práce je teorie fikčních světů (L. Doležel ad.)
 - autor při zpracovávání daného tématu volí funkční přístup (nikoli chronologický či autorsky monografický)
 - autor nastínil zaměření jednotlivých kapitol (Holokaust jako svědectví, Holokaust jako mezní situace, Holokaust jako literární transdukce), uvedl hlavní teoretické a metodologické inspirace a okruhy autorů/děl, kterými se zabýval
 - autor polemizoval s chronologickým přístupem rozlišujícím dvě vlny beletrie s tematikou druhé světové války
 - autor zevrubněji přiblížil termín transdukce
4. Oponenti prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc. a PhDr. Michael Špirit, Ph.D. přednesli závěry svých posudků.
5. Kandidát odpověděl na posudky oponentů, odpovědi se týkaly následujících okruhů:
 - reference od holokaustu směrem ke Kafkově povídce V kárném táboře není jednorázová, ke Kafkovi se odkazuje i jinde v disertační práci; navíc pronikavost Kafkovy vize (kterou prozaik předběhl události) je nevídaná
 - Lustigovu dílu se autor věnoval záměrně ve větší míře než jiným jmenovaným autorům (Weilovi), snažil se (přistupuje k tématu prostřednictvím teorie fikčních světů) nabídnout alternativní pohled na Lustigovo dílo (autor se vymezuje např. proti pracím Hamanovým)
 - Život s hvězdou a epigonská próza Pan Theodor Mundstock
 - interpretace závěrečné pasáže Života s hvězdou, konkrétně interpretace tvrzení „Roubíček vítězí nad sebou samým“

- kandidát přijímá námitku, že v textu vycházejícím z aluze na Kafkovu povídku V kárném táboře nastolil (oproti stylu celé práce) jiný diskurz, když do výkladu zapojoval metaforické obrazy
 - kandidát souhlasí s výtkou, že Fučíkovu Reportáž psanou na oprátce nelze charakterizovat jako dokumentární literaturu, oporu tvrzení nachází v tom, že vypravěč v ní silně reflektuje tvorbu, akcentuje psanost díla
 - na výtku, že práce je „bez závěru“, odpovídá kandidát, že resumuje již v začátku práce, téma je nosné a lze se jím dále zabývat
6. Oponenti se vyjadřují k vystoupení kandidáta, hlavními výhradami jsou následující: jako závěr se nabízela sebereflexe práce, zhodnocení zvoleného přístupu a jeho nedostatků, razantněji mohlo být udrženo povědomí literárnosti a omezeny naopak „korektní“ poznámky k etické povaze tématu. Termín transdukce mohl být potlačen (dr. Špirit) × termínu transdukce bylo užito adekvátně (prof. Bílek, prof. Holý).

Diskuse:

V diskusi vystoupili:

Prof. PhDr. Vladimír Papoušek, CSc., otázka k čemu pojem transdukce (kandidát odpovídá: transdukce jako přepis něčeho důvěrně známého, situace, kdy se fikční svět sytí důvěrně známým kánonem, kdy se důvěrně známé obrací naruby)

prof. Holý konstatuje, že Doležel ve svém konceptu sám zapojuje téma holokaustu

dr. Špirit, prof. Papoušek, prof. Bílek, prof. Holý – diskuse na téma přepis, transdukce

7. Prof. Svatoň uzavírá diskusi konstatováním, že téma disertační práce stojí na hranici historie a literárnosti, navrhuje přistupovat více z pólu literárnosti (např. z naratologického hlediska) spíše než z hlediska tematologického. Možnost využití škály obžaloba – absurdita při přístupu k danému tématu. Závěrem hodnotí uchazečův přístup (kandidát vážně promýšlí předkládané námitky) a hodnotí diskusi jako plodnou a bohatou.
8. Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: Štěpánka Pašková